Eduskunta
Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n markkinavalvonta-asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi eräillä tuotesektoreilla (HE 195/2022)

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi lelujen turvallisuudesta annettua lakia, kuluttajaturvallisuuslakia, mittauslaitelakia, eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettua lakia ja kaasulaitelakia.

Esityksellä on tarkoitus antaa tarpeellinen kansallinen täydentävä sääntely EU:n markkinavalvonta-asetuksen soveltamisen tueksi neljällä tuotesektorilla. Laki lelujen turvallisuudesta esitetään lisättävän eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain soveltamisalaan. Lisäksi lelujen turvallisuudesta annettuun lakiin lisättäisiin uudet rangaistussäännökset. Kuluttajaturvallisuuslakiin ehdotetaan lisättävän viittaus eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettuun lakiin kuluttajien käyttöön tarkoitettujen koneiden markkinavalvonnan osalta. Mittauslaitelain ja kaasulaitelain rangaistussäännöksiä ehdotetaan täydennettävän markkinavalvonta-asetuksessa edellytetyllä tavalla. Lisäksi mittauslaitelaissa ehdotetaan selvennettäväksi, ettei lain valvontaa koskevia säännöksiä sovelleta markkinavalvontaan, sillä mittauslaitelaki kuuluu markkinavalvontalain soveltamisalaan. Lisäksi mittauslaitelakiin lisättäisiin säännökset eräistä valmistajan, pakkaajan ja maahantuojan velvollisuuksista, joista tällä hetkellä säädetään alemman asteisessa lainsäädännössä.

Markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanon lisäksi esityksen tavoitteena on yhdenmukaistaa markkinavalvontasääntelyä kansallisella tasolla hyödyntämällä horisontaalista markkinavalvontalakia. Sääntelyn yhdenmukaistamisen voidaan arvioida olevan lähtökohtaisesti hyödyllistä kaikkien toimijoiden kannalta.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan keväällä 2023.

Suomen Yrittäjien lausunto

Esityksellä ehdotetaan annettavan kansallinen täydentävä sääntely, joka on tarpeen markkinavalvonta-asetuksen soveltamiseksi lelujen, kuluttajakäyttöisten koneiden, mittauslaitteiden sekä kaasulaitteiden tuotesektoreilla. Suomen Yrittäjät pitää kannatettavana uudistuksia, joilla

edistetään johdonmukaisesti markkinavalvontasääntelyn yhdenmukaistamista. Markkinavalvontasääntelyn yhdenmukaistamisen myötä voidaan saavuttaa kannatettavia hyötyjä, kuten markkinavalvonnan tehostumista sekä eri tuoteryhmien valvontakäytäntöjen yhdenmukaistumista.

Vaikka markkinavalvonta on jo nyt Suomessa hyvällä tasolla, pidämme tärkeänä, että tehokasta markkinavalvontaa voidaan suorittaa yhtäläisesti kanavasta riippumatta. On tärkeää, että myös kolmansista maista maahantuotuja ja verkkokaupan kautta markkinoituja tuotteita voidaan valvoa tasapuolisesti. Tehokkaasti toimiva valvonta on tärkeää, jotta voidaan varmistaa, että markkinoille saatettavat tuotteet ovat lainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukaisia eivätkä vaaranna terveyttä tai turvallisuutta. Tehokkaasti toimiva markkinavalvonta on myös tasapuolisen kilpailun näkökulmasta tärkeää. Tavoitteen saavuttamiseksi on tärkeää, että valvovilla viranomaisilla on riittävät resurssit suorittaa tasapuolista valvontaa kaikissa kanavissa.

Markkinavalvontaa koskevat lakimuutokset tulee toteuttaa tavalla, jossa valvonnan kohteille ei aiheuteta ylimääräistä hallinnollista taakkaa. Muutoksien ei esitysluonnoksessa arvioida aiheuttavan lainsäädännön muutosten perehtymisen lisäksi muita kustannuksia valvonnan kohteille, sillä esitetyt muutokset eivät yleisiltä periaatteilta eroa merkittävästi voimassa olevasta sääntelystä. On kuitenkin tärkeää huolehtia, että yrityksille jää riittävästi aikaa lakien hyväksymisestä perehtyä ja varautua uusien säännösten voimaantuloon.

Pidämme tärkeänä, että seuraamusten käytössä noudatetaan suhteellisuusperiaatetta. Tältä osin on oleellista, että rikkomistapaukissa ensisijaisesti käytetään valvontakeinoja ja hallinnollisia pakkokeinoja ja vasta vakavissa rikkomistapauksissa viimesijaisena keinona sakkorangaistuksia. Pidämme perusteltuna, että esitykseen on tehty tarkennuksia syyksiluettavuuden asteen osalta. Pidämme perusteltuna myös, että vähäiset teot on rajattu rangaistusvastuun ulkopuolelle ja että säännöksiin sisällytetty myös toimenpiteistä luopumista koskevaa erityissääntelyä.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Karoliina Katila
asiantuntija